

The Matrix – del 2 ...

Några yngre arbetskamrater, min tonårige son och hans kompisar uppmanade mig att se filmen "The Matrix". Den var otroligt skickligt gjord och spännande som ett dataspel eller som en saga av bröderna Grimm. I filmen finns inslag som påminner om såväl Bibeln som de för några år sedan omåttligt populära Teenage Mutant Ninja Turtles. Handlingen är delvis förlagd till kloaker och där finns en klok ledare.

Båda fasta och mobila telefoner används flitigt i filmen även om det inte var de absolut senaste modellerna. Varken Wap eller någon personal mobile device var med. Dataprogram laddades in direkt i hjärnan även om det krävde ganska stora ingrepp med raderingar på hjärnhårddisken, ny installation och rejäl uppgradering. Efter några sekunders nerladdning kunde man obehindrat dansa foxtrott, köra en helikopter eller kasta spjut.

Filmen har undertoner som varnar för övertro på de nya teknikerna och visar på risker med vissa tekniker som artificiell intelligens och specifika beteenden såsom hackers med hjärnan mer inne i ett dataprogram än i den omgivande verkligheten. Det finns flera tänkbara uttalanden om exempelvis miljöförstöring från en mänsklig robot som säger att: "det bara är människor som förstör den värld och resurser som är nödvändiga för den egna överlevnaden."

Det kommer säkert fortsättning på filmen Matrix. Här är två tänkbara förslag till Matrix 2.

För några veckor sedan fanns det i DN en notis med titeln "Utnyttja avstängd dator och få betalt". I artikeln skrivs att "Företaget Parabon Computation betalar dig om du installerar ett program som aktiveras när du inte använder datorn... Distribuerad datakraft kallas det när datorer runt om världen hjälps åt att räkna ut komplexa saker ...

– Dagens datakraft används bara till någon promille, säger Klas Schöldström, säkerhetschef på Brainpool." Just Brainpool kunde även bli undertitel på själva Matrix 2 filmen.

På samma sätt används dagens hjärnkraft bara till någon promille. Steget är inte så långt till att i Matrix 2 – Brainpool använda människors hjärnor bättre. Alla hjärnvrår utnyttjas och dessutom blir de sammankopplade i ett gigantiskt nätverk. När uppgraderingsprogram körs direkt in i hjärnan och många hjärnor kopplas ihop kan den gemensamma hjärnkraften användas för något gott – eller ont – syfte.

I Matrix 1 utnyttjas våra kroppar för att ge värme och energi. Det är en skrämmande syn och det är lätt att känna avsky för detta. Med hjärnkapaciteten är det annorlunda. Om jag exempelvis har fått min utbildning finansierad av ett företag kan frågorna ställas: Är det jag eller företaget som äger de införskaffade kunskaperna? Vem har rättigheten att använda dem? Jag kan kanske skriva ett kontrakt att kunskapen endast får användas när jag arbetar åt de som har finansierat min utbildning. Jag skulle kunna skaffa mig de åtråvärda saker jag vill ha och betala genom att ge möjlighet att aktivera och bruka min hjärna medan jag sover. Vilket ämne för diskussioner: etiska, sociologiska, tekniska eller ekonomiska!

En alternativ fortsättning på The Matrix kan bygga på "Dr Jekyll och Mr Hyde". Där skulle man kunna separera sina negativa drifter från de positiva och utföra de vidrigaste saker i den virtuella världen och samtidigt fungera oklanderligt i den andra. Så småningom skulle den ena verkligheten tränga sig på den andra och allt skulle sluta med en katastrof, som i boken.

Förresten, hur många dubbelpersonligheter finns redan idag? Hur många goda samhällsmedborgare i den reella världen kan redan nu helt utan hämningar förverkliga sin Hyde-sida i den virtuella världen? Om vi separerar de goda och de onda krafterna, hjälper det oss att bevara och utveckla våra goda sidor i den reella världen eller går det som för Dr Jekyll och slutar med en katastrof eftersom den onde Mr Hyde successivt tar över också i den reella världen?

Det är kanske inte så konstigt att Matrix inte ger en ljusare

Helena Lindskog

Här är två tänkbara förslag till Matrix 2. /.../ Steget är inte så långt till att Matrix 2 – Brainpool använda människors hjärnor bättre. Alla hjärnvrår utnyttjas och dessutom blir de sammankopplade i ett gigantiskt nätverk.

vision av framtiden. Det är Helvetet som är spännande i Dantes "Comedia Divina" och på Brueghels tavlor. Men Paradiset, även om det är tråkigt, finns som en motpol. I Matrix är varken den reella eller virtuella världen särskilt tilltalande. De är visserligen i konflikt med varandra, men ingen av de två känns trygg, glad eller har ljus framtidstro.

Det känns också skrämmande med ett begränsat antal svåra övergångar mellan de två världarna. Min erfarenhet är att övergångarna kan vara många och låta. När min son spelar schack med sin kompis börjar de oftast över Internet i den virtuella världen och bestämmer sedan att fortsätta hemma hos någon i den reella världen. Att kliva in och ut mellan världarna är för dem helt naturligt.

The Matrix är en klart sevärd film, men när någon påpekar att telefonerna i filmen redan ett år efter inspelningen har blivit omoderna kom jag att tänka på Jules Verne och hans böcker. Hans visioner, fantasier och tekniska lösningar hade inga motsvarigheter i hans samtid. Verne hade större förmåga att frigöra sig från den aktuella världen än vad som sker i Matrix idag. Dessutom var framtidsvisionen ljus, spännande och mänsklig.